

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-947

12.04.2019

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народних депутатів України Геращенко І. В. та Іонової М. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 12 квітня 2019 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 963

"09" квітня 2019 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо вжиття центральними органами виконавчої влади невідкладних заходів з протидії публічним висловлюванням, що містять ознаки дискримінації, розпалювання ворожнечі і ненависті, а також іншим порушенням прав людини, з боку кандидата у Президенти України Зеленського В.О. у його публічній діяльності

Шановний Володимире Борисовичу!

До нас як до народних депутатів України надходять численні звернення громадян України, які є особами з інвалідністю або батьками дітей з інвалідністю, щодо фактів дискримінації та розпалювання ворожнечі, які мали місце по відношенню до цих осіб з боку кандидата в Президенти України Зеленського В.О.

Як відомо, у фільмі «Слуга народу – 3», співпродюсером і головною дійовою особою якого є саме Зеленський В.О., в образливому контексті по відношенню до невизначеного кола громадян України неодноразово вжито слова «дебіли», «олігофрени», «дауни».

Принагідно зазначимо, що слова «даун», «дебіл», «олігофренія» тощо є або медичними діагнозами, або частинами медичних діагнозів людей з інвалідністю, і застосовувати їх по відношенню до людини може лише лікар.

Вживання медичних термінів у лайливому та/або образливому контексті є дискримінуючим, таким, що принижує людську гідність.

Як відомо, за статистикою ВОЗ, з синдромом Дауна народжується кожне 700-те немовля. Довгий час такі діти були ізгоями в суспільстві. Протягом останні роки ми багато зробили для запровадження механізмів інклюзії і соціалізації таких дітей, для розбудови атмосфери поваги й толерантності в українському суспільстві.

Вимоги батьків особливих дітей до Зеленського В.О. зводяться до такого: негайно вибачитися за нетолерантні вислови публічного характеру, які дискримінують людей з інвалідністю, у фільмі, співпродюсером якого, а також виконавцем головної ролі він є; відмовитися від подібних висловів у

публічних виступах і кіносценаріях; беззастережно дотримуватися закріплених у Конституції України принципів поваги до гідності людини і недискримінації людей, які мають інвалідність, фізичні або інтелектуальні вади.

05.04.2019 року Перший заступник Голови Верховної Ради України Геращенко І.В. публічно звернулася до Зеленського В.О. з вимогою у двадцятигодинний строк вибачитися перед людьми, яких він публічно принизив у згаданому фільмі. Тим більше, що подібні випадки є, на жаль, непоодинокими: фактично весь репертуар «95 кварталу» просякнутий ідеями дискримінації, нетерпимості до інших, ненависті тощо.

Проте попри настійливі наполягання, публічне вибачення Зеленського В.О. досі не пролунало. Так само не має вибачень від виборчого штабу Зеленського В.О., студії «95 квартал», очільником якої він є, тощо.

Між тим, громадяни України будують європейську демократичну толерантну державу, в якій мова ненависті і ворожнечі, дискримінація та утиски неприпустимі. Відповідні тенденції, публічно озвучувані політиками, які претендують на роль нових та європейських, відкидають нас від ЄС та НАТО, адже ключовими принципами цих інституцій є повага до прав людини, толерантність.

Відповідно до статті 3 Конституції України, гарантом якої планує бути Зеленський В.О., встановлено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Водночас, згідно зі статтею 102 Конституції України Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина; гарантом реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в ЄС та в НАТО.

Все законодавство України ґрунтується на принципі недискримінації, що передбачає незалежно від певних ознак: 1) забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; 2) забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; 3) повагу до гідності кожної людини; 4) забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб.

В Україні прийнято та діє також спеціальний Закон «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», який орієнтує діяльність всіх державних органів на запобігання та протидію проявам дискримінації прав людини і громадянина в Україні.

Згідно з частиною другою статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» не допускається використання телерадіоорганізацій для: пропаганди винятковості, зверхності або неповноцінності осіб за ознаками їх фізичного стану; трансляції програм або їх відеосюжетів, які можуть завдати шкоди фізичному, психічному чи моральному розвитку дітей та підлітків, якщо вони мають змогу їх дивитися; поширення інформації, яка

порушує законні права та інтереси фізичних і юридичних осіб, посягає на честь і гідність особи.

Водночас, відповідно до Кримінального кодексу України (стаття 161) передбачено кримінальну відповідальність за вчинення умисних дій, спрямованих на пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками інвалідності.

Нарешті, згідно зі статтею 11 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» Кабінет Міністрів України забезпечує проведення єдиної державної політики, спрямованої на дотримання принципу недискримінації в усіх сферах життя суспільства; спрямовує і координує роботу міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади із забезпечення запобігання та протидії дискримінації.

У зв'язку з гострою актуальністю запобігання дискримінаційних проявів з боку осіб, які претендують на найвищий пост у державі, на підставі законів України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про статус народного депутата України», а також Кримінального кодексу України, просимо дати відповідні доручення:

1) Міністерству внутрішніх справ України – щодо виявлення підстав для порушення кримінальної справи за фактами вчинення умисних дій, спрямованих на пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками інвалідності, з боку кандидата в Президенти України Зеленського В.О.;

2) Міністерству юстиції України – щодо юридичної оцінки дискримінаційним заявам і діям, розпалюванню ворожнечі і ненависті з боку кандидата в Президенти України Зеленського В.О.;

3) Міністерству інформації України – щодо оцінки правомірності транслявання подібних висловлювань в українському медіа-просторі.

Про результати розгляду цього депутатського запиту просимо поінформувати у строки, встановлені законодавством.

З повагою

І.В. ГЕРАЩЕНКО (посв. № 073)

М.М. ІОНОВА (посв. № 087)